

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Христо Цеков, д.м.н.

Относно дисертационен труд на д-р Мария Иванова Пенкова-Иванова „Експресия на маркери за туморна реверсия при колоректален карцином“. Научен ръководител на дисертантът е доц. д-р Елеонора Георгиева Димитрова-Господинова, д.м.

Дисертационният труд на д-р Мария Иванова Пенкова-Иванова е посветен на актуален и ключов проблем при пациентите с хистологично верифициран колоректален карцином (КРК), а именно откриването и въвеждането на нови прогностични биомаркери при горепосочената група болни.

През последните десетилетия се наблюдава значителен напредък в диагностиката и лечението на КРК, но въпреки това 5-годишната преживяемост при пациенти с метастатичен КРК все още остава ниска (под 14%). Последните години все по-голямо внимание се обръща на различни биомаркери, които могат да послужат като нови методи за скрининг, диагноза, предсказване и проследяване на отговор към проведеното лечение. В литературата са налице неголям брой публикации изследващи потенциалната връзката между нивата на експресия на ТСТР и общата преживяемост при различни видове злокачествени солидни тумори. Предвид трудностите и ограниченията в лечението на тази кохорта пациенти, темата на д-р Мария Пенкова е актуална и е със значителен принос по отношение прогнозата при пациенти с КРК.

Дисертационният труд е написан на 117 стр. и съдържа следните раздели: въведение – 2 стр., литературен обзор – 58 стр., цел и задачи – 1 стр., пациентка популация и специфични методи на изследване – 11 стр., резултати – 12 стр., дискусия – 4 стр., заключение – 1 стр., изводи – 1 стр., приноси – 1 стр., научни публикации и съобщения свързани с дисертационния труд – 2 стр. Литературната справка включва 274

автора и е представена на 19 стр. Структурата на дисертацията е добре балансирана, пропорциите на отделните раздели са спазени и отговаря на изискванията на Закона за развитие на научния състав в Република България.

В началото на дисертационния труд са предоставени съдържание и използвани съкращения, което подобрява графичния вид и по-лесното запознаване с тезата на работата.

Въведението е ясно и съдържа основните точки залегнали в отделните глави на дисертацията. В литературния обзор задълбочено и прецизно са описани структурата на ТСТР, биологичната му функция в клетките, ролята му в ранните етапи на канцерогенезата, туморната прогресия и туморна реверсия. Обобщени и онагледени посредством таблици са изложени проучванията в световен мащаб отразяващи връзката между нивата на експресия на ТСТР и общата преживяемост при карциноми с различна локализация.

Целта е точно формулирана и отговаря на темата на дисертационния труд. Поставените задачи са в съответствие на поставената цел.

Материалите и специфичните методи на изследване са правилно и точно подбрани за изпълнение на поставените цел и задачи. За статистическа обработка на събраните данни са използвани дескриптивна статистика, методи на статистическа групировка и оценка на данните, непараметричен анализ, ROC анализ и анализ на преживяемостта.

В глава „Резултати“ д-р Пенкова представя собствените данни от проучване върху 74 болни. Описанието на резултатите отговаря на поставените задачи и е онагледено прецизно с голям брой графики, фигури и таблици.

В глава „Дискусия“ проличава способността на дисертанта да описва, анализира и обобщава собствените резултати. Направените изследвания и анализи показват, че се наблюдават значителни разлики в преживяемостта на пациентите с КРК в зависимост от нивата на експресия на ТСТР в ядрата на туморните клетки от първичния тумор. Анализът на резултатите показва, че в изследваната пациентска популация средната PFS и OS са

значително по-ниски в подгрупата с по-висока ядрена експресия на ТСТР. Следователно високите ядрени нива на експресия на ТСТР са независим прогностичен фактор за по-лоша преживяемост без прогресия и обща преживяемост.

Изводите са общо 7 на брой и отразяват получените резултати. Те са кратки, ясни и добре обобщени.

Авторефератът е 52 стр. и съдържа основните глави на дисертацията.

Във връзка с дисертационния труд са направени 5 публикации, 3 от които са в международни издания с импакт фактор . От направената справка се установява, че научната активност на д-р Мария Пенкова покрива напълно критериите за защита на образователна и научна степен „Доктор“ на Медицински университет – Варна.

Темата на дисертационния труд е оригинална, резултатите са значими, приносите са съществени и дисертацията следва да получи положителна оценка. Трудът на д-р Мария Пенкова отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“. Предлагам на Уважаемото научно жури да гласува положително за присъждане на ОНС „Доктор“ на д-р Мария Пенкова.

Изготвил становището:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679

/проф. д-р Христо Цеков, д.м.н./